

Žena gramotná, duchaplná, strážlivá a bez předsudků. Taková měla být porodní bába

26.5.2026 - Milena Štráfeldová | Univerzita Pardubice

Říkalo se jim všelijak. Babičky, porodní báby, ale taky báby pupkořezné, ženy položené nebo fušerky. U porodů bývaly od nepaměti, než je vystřídali lékaři porodníci. Co všechno ale musely porodní báby vědět a znát? A jaké bylo jejich postavení ve společnosti?

Pořad je se souhlasem převzatý z [Českého rozhlasu Plus](#).

„Žena gramotná, duchaplná, obdařená dobrou pamětí, pracovitá, počestná a bez smyslových vad. Má mít zdravé končetiny, silné tělo a dlouhé štíhlé prsty s krátkými nehty. Má být klidné povahy, strážlivá, bez předsudků a nemá být chtivá peněz, aby neposkytovala látky vyvolávající potrat za úplatu.“ Takhle měla vypadat porodní bába podle antického autora Sorana z Efesu.

Babictví jako první ženská profese

Jeho dílo O věcech ženských je považováno za nejlepší starověkou učebnici gynekologie a porodnictví. Porodnictvím se ale zabývá už egyptský Ebersův papyrus z roku 1600 př. n. l. O těhotenství, porodech a potratech píše Hippokrates nebo Aristoteles. A už tehdy u porodů působily především zkušené ženy, tedy porodní báby.

Podle profesorky Mileny Lenderové z Fakulty filozofické Univerzity Pardubice existovala profese porodní báby už v antice.

„Ve středověku začala některá hlavně německá města tuto profesi reglementovat, existovala nařízení, co báby smějí a nesmějí dělat. Babictví jako první prokazatelně kvalifikovaná ženská profese je ale plodem osvícenství,“ uvádí Lenderová. Tehdy se také porodní báby musely začít vzdělávat.

Autor: Milena Štráfeldová, Český rozhlas Plus

Foto: Adrián Zeiner, Univerzita Pardubice

<https://www.upce.cz/zena-gramotna-duchaplna-strizлива-bez-predsudku-takova-mela-byt-porodni-baba>